

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

Харківський національний університет внутрішніх справ

кафедра соціальних та економічних дисциплін, факультет № 2

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «**Логіка**» обов'язкових компонент освітньої програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

262 Правоохоронна діяльність (поліцейські)

Вінниця 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 2
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та
соціально-економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри соціальних та економічних дисциплін
(протокол від 29.08.2023 р. № 7).

Розробник: доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін, кандидат економічних наук, доцент Павленко Н.В.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету № 2 ХНУВС, кандидат економічних наук, доцент Дядін А.С.
2. Доцент кафедри теоретичної і практичної філософії імені професора Й.Б.Шада філософського факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна, кандидат філософських наук, доцент Голіков С.О.

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3	26 «Цивільна безпека»	Навчальний курс - I
Загальна кількість годин – 90	(шифр) (галузь знань)	Семестр - 1
Кількість тем – 7	262 «Правоохоронна діяльність»	Види контролю: залік
	(шифр) (спеціальність)	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	
	(сво)	
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 14; (години)		Лекції – 4; (години)
Семінарські заняття – 16; (години)		Семінарські заняття – 8; (години)
Самостійна робота – 60; (години)		Самостійна робота – 78; (години)
Індивідуальні завдання:		Індивідуальні завдання:
Контрольна робота – 2, семестр № 1		Контрольна робота – –
(кількість; № семестру)		(кількість; № семестру)
Реферат – 1, семестр № 1		Реферат – –
(кількість; № семестру)		(кількість; № семестру)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Логіка» є засвоєння здобувачами вищої освіти форм та законів логічного мислення, а також формування навичок ефективного їх застосування у практиці правового та соціального спілкування.

Завдання дисципліни «Логіка» : навчити здобувачів вищої освіти:

- аналізувати юридичну термінологію;
- логічно грамотно будувати міркування і знаходити помилки в міркуваннях опонентів;
- не допускати логічних помилок під час складання офіційних документів;
- конструювати коректну аргументацію;
- розпізнавати прийоми маніпулювання з боку співрозмовника і протистояти їм;
- застосовувати логічні методи в процесі розслідування злочинів;
- будувати слідчі версії з використанням методів логіки.

Міждисциплінарні зв'язки: знання «Логіки» допоможе здобувачам вищої освіти при вивченні різних галузей права, криміналістики, дізнання, методики розслідування кримінальних проступків.

Очікувані результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні **знати:**

- понятійний апарат дисципліни «Логіка»;
- правила поділу та визначення понять;
- етапи формування поняття скоєного правопорушення;
- умови істинності суджень;
- закони логіки та особливості їх застосування в правоохоронній діяльності;
- правила побудови умовиводів при наданні юридичних оцінок;
- теорію гіпотез й її роль в правоохоронній діяльності;
- правила доказу та спростування;

вміти:

- правильно вживати і розуміти поняття, будувати з них зрозумілі судження, формувати поняття скоєного правопорушення;
- розпізнавати істинність юридичних суджень;
- правильно застосовувати закони логіки при наданні юридичних оцінок;
- виводити істинний висновок, використовуючи різні форми умовиводів, при наданні юридичних оцінок;
- висувати надійні гіпотези (версії) щодо скоєного правопорушення та здійснювати ефективну перевірку висунутих гіпотез (відпрацювання версій) скоєного правопорушення з метою запобігання юридичних помилок;
- відстоювати, оцінювати або переглядати власну позицію, оцінювати і правильно критикувати позицію опонента.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-1	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
	ЗК-8	Здатність приймати обґрунтовані рішення
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК-4	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності
	СК-5	Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел
	СК-6	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
	СК-10	Здатність визначати належні та придатні для юридичного аналізу факти
	СК-11	Здатність до аналізу та оцінки ризиків що впливають на вчинення адміністративних правопорушень та кримінальних злочинів (проступків)

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. Предмет і значення логіки у правоохоронній діяльності.

Мислення як об'єкт логіки. Сучасні способи мислення людини (логічне, аналітичне, критичне, творче, креативне, кліпове): їх характеристика та взаємозв'язок. Види логічного мислення та їх характеристика (образно-логічне, абстрактно-логічне, словесно-логічне).

Предмет логіки. Основні форми логічного мислення та їх визначення (поняття, судження, умовивід).

Значення сучасних способів мислення у правоохоронній діяльності. Місце та значення логіки у роботі правоохоронця.

ТЕМА № 2. Поняття як форма мислення.

Основні логічні характеристики поняття: обсяг і зміст. Класифікація понять за обсягом і змістом.

Відношення між поняттями. Класифікації понять по відношенню один до одного (порівняних і непорівняних, сумісних і несумісних). Зображення відношень між поняттями за допомогою колових схем.

Логічні операції з поняттями. Операція визначення поняття. Визначення через найближчий рід та видові ознаки. Правила побудови дефініції та типові їх порушення. Операції, що замінюють визначення (опис та характеристика), специфіка їх використання у правоохоронній діяльності. Формування поняття скоєного правопорушення.

Операція поділу поняття. Види поділу. Класифікація. Правила поділу понять і типові їх порушення.

Операції обмеження та узагальнення поняття.

ТЕМА № 3. Судження як форма мислення.

Сутність судження та підстави формування суджень у процесі кваліфікації правопорушення. Істинність та хибність судження. Елементи логічної структури судження.

Види суджень і умови їхньої істинності. Категоричне атрибутивне судження. Класифікація суджень (за модальністю, за структурою, за якістю, за кількістю, за якісно-кількісною характеристикою).

Відносини між простими судженнями. Логічні правила визначення істинності простих суджень. Логічний квадрат. Таблиця істинності.

Складні судження та їх види. Правила визначення істинності складних суджень.

Логіка запитань і відповідей у правоохоронній практиці. Запитання, його структура та види. Відповідь, її структура та види.

ТЕМА № 4. Використання законів логіки у правоохоронній практиці.

Поняття закону логіки. Загальні властивості законів логіки.

Види законів логіки та можливості їх використання при кваліфікації

правопорушень.

Закон тотожності, умови його застосування та типові порушення.

Закон несуперечності та типові його порушення.

Закон виключення третього та типові його порушення. Закон достатньої підстави та типові його порушення.

Значення законів логіки у правоохоронній діяльності.

ТЕМА № 6. Дедуктивний умовивід у правоохоронній практиці.

Сутність умовиводу та його основні форми. Поняття дедуктивного умовиводу та його роль у процесі кваліфікації правопорушення.

Поняття простого категоричного силогізму. Структура силогізму. Правила простого категоричного силогізму, що використовуються при кваліфікації правопорушень. Спеціальні правила, які використовуються при побудові термінів і засновок.

Фігури (формули) силогізму. Схематичне зображення першої, другої, третьої та четвертої фігури (формули) простого категоричного силогізму. Правила використання першої, другої, третьої та четвертої фігури (формули) простого категоричного силогізму.

ТЕМА № 5. Індукція та аналогія у правоохоронній практиці.

Поняття індуктивного умовиводу. Види індукції: повна та неповна.

Поняття повної індукції та її особливості. Правила забезпечення істинності повної індукції.

Поняття неповної індукції. Види неповної індукції. Характеристика видів неповної індукції.

Методи наукової індукції, за допомогою яких встановлюються причинні залежності. Характеристика методів наукової індукції.

Метод абстрагування в логічному аналізі причинно-наслідкових відносин. Поняття абстрагування. Основні правила (умови) абстрагування.

Умовивід за аналогією. Місце аналогії у дізнанні. Матеріальні та уявні моделі. Поняття «аналогія закону» та «аналогія права».

ТЕМА № 7. Логічна гіпотеза. Логічний доказ і логічне спростування у правоохоронній практиці.

Поняття гіпотези. Особливості версії при розслідуванні правопорушень. Види версій. Етапи побудови версій у процесі розслідування правопорушень. Умови, яких потрібно дотримуватися при побудові версій.

Поняття і значення логічного доказу у правоохоронній діяльності. Структура логічного доказу. Прямий та непрямий доказ.

Поняття спростування. Спростування тези, аргументів і демонстрації.

Правила доказу і спростування. Правила по відношенню до тези, підстави та демонстрації.

4. Структура навчальної дисципліни
4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Усього	із них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 1							
Тема № 1. Предмет і значення логіки у правоохоронній діяльності	12	2	2			8	
Тема № 2. Поняття як форма мислення	12	2	2			8	
Тема № 3. Судження як форма мислення	12	2	2			8	
Тема № 4. Використання законів логіки у правоохоронній практиці	12	2	2			8	
Тема № 5. Дедуктивний умовивід у правоохоронній практиці	12	2	2			8	
Тема № 6. Індукція та аналогія у правоохоронній практиці	12	2	2			8	
Тема № 7. Логічна гіпотеза. Логічний доказ і логічне спростування у правоохоронній практиці	18	2	4			12	
Усього за семестр № 1:	90	14	16			60	залік

**4.1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами
(заочна форма навчання)**

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Усього	із них:					
		лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 1							
Тема № 1. Предмет і значення логіки у правоохоронній діяльності	4	1	1			2	
Тема № 2. Поняття як форма мислення	13		1			12	
Тема № 3. Судження як форма мислення	14	1	1			12	
Тема № 4. Використання законів логіки у правоохоронній практиці	9		1			8	
Тема № 5. Дедуктивний умовивід у правоохоронній практиці	14	1	1			12	
Тема № 6. Індукція та аналогія у правоохоронній практиці	13		1			12	
Тема № 7. Логічна гіпотеза. Логічний доказ і логічне спростування у правоохоронній практиці	23	1	2			20	
Усього за семестр № 1:	90	4	8			78	залік

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література
Тема № 1. Предмет і значення логіки у правоохоронній діяльності.		2, с. 10-27; 3, с. 8-33; 4, с. 13-52; 5, с. 8-33; 7; 8.
	Навчальне питання 3. Роль логіки в формуванні логічної культури правоохоронця. Написати реферат на тему «Про необхідність мотивації до критичного мислення». Написати реферат на тему «Значення логіки в діяльності правоохоронця».	
Тема № 2. Поняття як форма мислення.		
	Навчальне питання 2. Відношення між поняттями. Підібрати приклади до кожного виду сумісних та несумісних понять. Написати реферат на тему «Співвідношення поняття і слова». Написати реферат на тему «Формування поняття скоєного правопорушення».	2, с. 48-61; 3, с. 35-53; 4, с. 70-108; 5, с. 39-67; 6, с. 48-97.
Тема № 3. Судження як форма мислення.		2, с. 66-74, 78-97; 3, с. 55-79; 4, с. 129-164; 5, с. 72-102; 6, с. 104-145.
	Наведіть приклади суджень за принципом логічного квадрату та зробіть висновок про істинність порівнянних із ними суджень. Написати реферат на тему «Особливості постановки питань і відповідей у правоохоронній діяльності». Написати реферат на тему «Логічні основи опитування та допиту».	
Тема № 4. Використання законів логіки у правоохоронній практиці.		2, с. 31-43; 3, с. 81-107; 4, с. 180-208; 5, с. 107-142; 6, с. 210-234.
	Навести приклади порушення основних законів логіки у правоохоронній практиці. Написати реферат на тему «Логічні помилки у роботі правоохоронця». Написати реферат на тему «Закони логіки як евристичні правила правоохоронця».	
Тема № 5. Дедуктивний умовивід у правоохоронній практиці.		: 2, с. 122-128; 3, с. 109-112; 4, с. 238-245, 264-265; 5, с. 148-161; 6, с. 156-183.
	Наведіть приклад першої фігури простого категоричного силлогізму. Зробіть повний	

	<p>аналіз силогізму (вказіть засновки, терміни, фігуру, перевірте висновки).</p> <p>Написати реферат на тему «Відмінність між істинністю та валідністю».</p> <p>Написати реферат на тему «Дедукція: безпосередні та опосередковані умовиводи».</p>	
	<p>Тема № 6. Індукція та аналогія у правоохоронній практиці.</p>	
	<p>Навчальне питання 3. Умовивід за аналогією. Місце аналогії у дізнанні.</p> <p>Наведіть приклади неповної індукції.</p> <p>Написати реферат на тему «Використання індуктивних методів у правоохоронній діяльності».</p> <p>Написати реферат на тему «Використання методу абстрагування у правоохоронній практиці».</p> <p>Написати реферат на тему «Метод аналогії у правоохоронній діяльності».</p>	<p>2, с. 107-121; 3, с. 112-119; 4, с. 259-263; 5, с. 172-201; 6, с. 201-206.</p>
	<p>Тема № 7. Логічна гіпотеза. Логічний доказ і логічне спростування у правоохоронній практиці.</p>	
	<p>Навчальне питання 2. Правила доказу і спростування.</p> <p>Вибрати тезу, підібрати аргументи для її доведення чи спростування.</p> <p>Написати реферат на тему «Методика побудови версій під час дізнання».</p> <p>Написати реферат на тему «Способи доведення істини».</p> <p>Написати реферат на тему «Етапи застосування алгоритму мислення при аналізі аргументації».</p> <p>Написати реферат на тему «Теорія як особлива форма мислення».</p>	<p>1, с. 81-82; 2, с. 151-161; 4, с. 281-297; 5, с. 208-277.</p>

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Про необхідність мотивації до критичного мислення.
2. Значення логіки в діяльності правоохоронця.
3. Співвідношення поняття і слова.
4. Формування поняття скоєного правопорушення.
5. Особливості постановки питань і відповідей у правоохоронній діяльності.
6. Логічні основи опитування та допиту.
7. Логічні помилки у роботі правоохоронця.
8. Закони логіки як евристичні правила правоохоронця.
9. Відмінність між істинністю та валідністю.
10. Дедукція: безпосередні та опосередковані умовиводи.
11. Використання індуктивних методів у правоохоронній діяльності.
12. Використання методу абстрагування у правоохоронній практиці.
13. Метод аналогії у правоохоронній діяльності.
14. Етапи застосування алгоритму мислення при аналізі аргументації.
15. Методика побудови версій під час дізнання.
16. Теорія як особлива форма мислення.
17. Логіка як підстава ефективного критичного мислення.
18. Значення логічного мислення в діяльності правоохоронця.
19. Сутність критичного мислення та мотивація до нього правознавця.
20. Переваги та недоліки кліпового мислення в діяльності правознавця.
21. Взаємозв'язок критичного та творчого мислення.
22. Критичне мислення як чинник професійної компетентності правоохоронця.
23. Практика як критерій істинності судження.
24. Способи доведення істини.
25. Значення законів логіки у правоохоронній діяльності.
26. Логіка запитань і відповідей у правоохоронній практиці.

6. Методи навчання

Лекції з навчальної дисципліни проводяться з застосуванням мультимедійних навчальних презентацій, а також інтерактивних (діалогічних) методів навчання – проблемно-діалогічних методів викладення навчального матеріалу (лекції-бесіди).

Засвоєння теоретичного матеріалу без виконання під час проведення семінарських занять практичних вправ і розв'язання ситуативних задач значно ускладнює його запам'ятовування, а головне розуміння. Тому виконання під час проведення семінарських занять достатньо великої кількості однотипних практичних вправ і розв'язання ситуативних задач, а також застосування діалогічних методів навчання призначене для формування стійких навичок логічного мислення, досягнення певного автоматизму у вирішенні логічних завдань, що закладає основи так званої логічної інтуїції. Таким чином, засвоїти теоретичний матеріал без розв'язання практичних завдань неможливо та навпаки.

Семінарські заняття навчальної дисципліни проводяться в формі тренінгу з застосуванням діалогічних методів навчання (робота в парах; опитування у вигляді інтерв'ю; діалог за допомогою записок; відгадай слово; діалог у колі; діалог «запитання-відповідь»; діалог абсурду; круглий стіл; рольові діалоги), в формі виконання практичних вправ і розв'язання ситуативних задач.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Мислення як об'єкт вивчення логіки.
2. Види та форми логічного мислення.
3. Місце та значення логіки в правоохоронній діяльності.
4. Класифікація понять за об'ємом і змістом.
5. Відносини між сумісними поняттями.
6. Відносини між несумісними поняттями.
7. Операція поділу поняття. Види поділу. Класифікація.
8. Правила поділу понять та типові їх порушення.
9. Операції обмеження та узагальнення поняття.
10. Операція визначення поняття. Визначення через найближчий рід та видові ознаки.
11. Правила побудови дефініції, типові їх порушення.
12. Операції, що замінюють визначення. Специфіка їх використання в правоохоронній діяльності.
13. Поняття та елементи логічної структури судження.
14. Класифікація суджень.
15. Відносини між простими судженнями.
16. Логічний квадрат. Таблиця істинності.
17. Поняття закону логіки. Загальні властивості законів логіки.
18. Закон тотожності, умови його застосування та типові порушення.
19. Закон несуперечності та його порушення.
20. Закон виключення третього та його порушення.
21. Закон достатньої підстави та типові його порушення.
22. Поняття дедуктивного умовиводу та його роль у процесі кваліфікації злочину.
23. Правила простого категоричного силогізму.
24. Фігури (формули) силогізму та правила їх використання.
25. Сутність та види індуктивного умовиводу.
26. Поняття повної індукції. Її особливості. Правила забезпечення істинності повної індукції.
27. Поняття неповної індукції. Види неповної індукції.
28. Характеристика методів наукової індукції.
29. Умовивід за аналогією. Місце аналогії у досудовому розслідуванні.
30. Поняття «аналогія закону» та «аналогія права».
31. Поняття гіпотези. Особливості версії при розслідуванні правопорушень.
32. Етапи побудови версій у процесі розслідування правопорушень.
33. Поняття і значення логічного доказу у правоохоронній діяльності.
34. Структура логічного доказу. Прямий та непрямий доказ.
35. Поняття спростування.
36. Спростування тези та правила по відношенню до неї.
37. Спростування аргументів і правила по відношенню до них.
38. Спростування демонстрації та правила по відношенню до неї.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути заліки; тести; контрольні роботи, реферати.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час семінарських занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (семінарські); самостійна робота (виконання домашніх завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт 10.

$$\frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{\text{Результат навчальних занять за семестр}} \times \frac{\text{Результат самостійної роботи за семестр}}{10} = *$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін

відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (заліку) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (залік), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (залік) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені, заліку), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (заліку).

Підсумкові бали навчальної дисципліни	Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)	Кількість балів за підсумковим контролем
--	---	---

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю (заліку) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Вимоги до здобувачів вищої освіти щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 3 позитивних оцінок	Виконати 2 контрольні роботи, підготувати реферат	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
8	80-84			
7	75 – 79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією–двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками
5	65-69			

4	60-64		Е	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
3	40–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21-40			
1	1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Астапова, О. Практикум з логіки: навчальний посібник. / О. Астапова. – Черкаси : ЧНУ, 2015. – 100 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/0B3S-kpls80DCYzVHWjFrQVZKNlk/view?resourcekey=0-PKggduaKhmJFRhDIg3pFoA>
2. Бандурка, О. М. Юридична логіка : підручник. 2-е вид., переробл. і доповн. / О.М. Бандурка., О.В. Тягло – Х. : Золота миля, 2017. — 216 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/81da4c46-6707-414e-9039-87e33c2a247c/content>
3. Логіка для правознавців [Текст] : навч. посіб. / [О. О. Бандура, О. І. Гвоздік, В. М. Кравець та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2016. – 144 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1702/1/%D0%9B%D0%9E%D0%93%D0%86%D0%9A%D0%90%20%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%81%D1%82%D0%B%D0%B0.pdf>
4. Логіка для юристів: підручник / В.С. Бліхар, В.В. Левкулич, М.М. Олексюк, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо, О.І. Матвієнко. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2022. 316 с. URL:

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/44906/1/%D0%9B%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0.pdf>

5. Ряшко В.І. Логіка: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. – 328 с.

6. Шепетяк, О.М. Логіка. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Олег Шепетяк. – Київ: Фенікс, 2015. – 256 с. URL: <https://docplayer.net/72239741-Oleg-shepetyak-logika-pidruchnik-dlya-studentiv-vishchih-navchalnih-zakladiv.html>

Додаткова

7. Гончарова В.О. Вплив кліпового мислення людини на формування економіки знань в Україні / В.О. Гончарова / Інституційний розвиток соціально-економічних систем: національна економіка у глобальному середовищі: Збірник наукових праць за матеріалами VII Міжн. наук.-практ. конференції (м. Полтава, 23-24 квітня 2015 р.). – Полтава: ПУЕТ, 2015. – С. 63-65.

8. Гончарова В.О. Про формування економіки знань із врахуванням сучасних способів мислення людини / В.О. Гончарова / Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: європейський вектор – нові виклики та можливості: Тези доповідей III Міжнар. наук.-практ. конференції (м. Львів, 14-16 травня 2015 р.). – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).– Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2015. – С. 90-91.

9. Мошенський О.С. Логічне вчення Арістотеля / Матеріали XXIV Харківських міжнародних Сковородинівських читань. – Сковородинівка-Харків, 2016. - С. 76-81.

Інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

10. Чотири закони логіки, що допоможуть тобі нарешті виграти в будь-якій суперечці. - Think Beyond. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=5nseq1p8A0M>